

Ostatnia wieczerza – polichromia w kościele pw. św. Leonarda w Lipnicy Murowanej

Malowidło powstało w 1689 roku. Jest dziełem nieznanego autora. Znajduje się w prezbiterium, na ścianie południowej. Stojąc na wprost ołtarza głównego mamy je po prawej stronie. Ma około 6 metrów długości oraz 2 metry wysokości. Zajmuje prawie całą długość ściany prezbiterium i sięga do dolnej krawędzi okien. Kompozycję cechuje prostota i symetria. Przedstawia Chrystusa oraz dwunastu apostołów. Mężczyźni siedzą przy długim stole. Większość z nich – na wprost nas. Dwóch – po bokach, przy krótszych krawędziach stołu. Jedna postać ukazana jest tyłem do nas. Prawie wszyscy mężczyźni mają brody. Ubrani są w proste szaty z długimi rękawami. Fałdy szat zaznaczono ciemnymi liniami. Z ramion mężczyzn spływają płaszcze. Postacie ukazano od pasa w górę. Barwy są przygaszone, wyblakłe. Dominuje biel, żółć, błękit.

Centralną postacią jest Chrystus. Siedzi pośrodku długiej krawędzi stołu. Jego jasne włosy sięgają do ramion. Nad szeroko otwartymi oczami wyraźnie rysują się łuki brwi. Wąskie usta okala jasna broda. Zastłania szyję, dosięga klatki piersiowej. Szata Chrystusa ma kolor ciemnobłękitny, a płaszcz – żółtawy. Chrystus wznosi ręce ugięte w łokciach. Otwarte dłonie zwraca wnętrzem w naszą stronę. Postać emanuje metafizycznym spokojem. Nad głową Chrystusa wisi prosta, biała zastłona. Składa się z dwóch części upiętych na boki. Górną część zastłony ozdobi rząd kwiatów.

Przed Chrystusem siedzi młodzieniec. Plecami opiera się o jego klatkę piersiową. Jest drobny, dużo mniejszy od Chrystusa. Pukle prostych jasnych włosów spływają mu na ramiona. Głowę przechyla na prawe ramię. Ma smutną, gładką twarz bez zarostu. Młodzieniec ma na sobie zielonkawą szatę. Łokcie wspiera na stole.

Z prawej i lewej strony Chrystusa siedzi pięciu apostołów. Czterech na wprost nas, piąty przy krótszym boku stołu, ukazany z półprofilu. Wszyscy mają brody. Włosy – jedni trochę krótsze, inni dłuższe. Noszą jasne szaty. Ich twarze są namalowane schematycznie, bez cech szczególnych. Ręce opierają na stole, przyciskają do piersi.

Na wprost Chrystusa, tyłem do nas – siedzi jeden mężczyzna. Na jego ramiona spływają rudawe włosy. Plecy osłania płaszcz.

Stół nakryty białym obrusem. Stoją na nim okrągłe niebieskawe talerze. Żółte łyżki opierają się o talerze. Apostoł siedzący jako trzeci od prawego ramienia Chrystusa trzyma w dłoni kielich. Przed Chrystusem oraz na prawo od niego – stoją płaskie półmiski. Na jednym – czerwone kuleczki przypominające winogrona. Dolna część stołu rozmywa się, malowidło zanika. Zmyła je woda w czasie powodzi w 1997 roku.

Zgodnie z tradycją przedstawiania ewangelicznej sceny Ostatniej wieczerzy Chrystusa z apostołami przyjmuje się, że młodzieniec bez brody to Jan. Natomiast tyłem do nas przedstawiono Judasza. Mimo, że scena jest statyczna, a postacie uproszczone – kompozycja oddaje napięcie pomiędzy tymi dwoma postaciami. Twarz Chrystusa zwrócona jest do Judasza. Jego natchniony wzrok kieruje się w tę stronę, ale niejako ponad głowę zdrajcy.